

Eguberri-koplak

JOANES ETXEBERRI

Bethleen'en ostaturik ezin aurkhituaren gañean noela (1)

Birjina ona, norat zoaz?
Bihur zaite etxera,
ezen eztuzu zeren ioan
Bethleen barrenera.

Ioseph, norat daramazu
Birjina unhaturik?
Bethleen'en edirenen
eztuzu ostaturik.

Bethleen'a direnean
arrotzak arribatu,
athez athe dute ostatu
etzitekotz galdetu.

Guztiak erran deraue
lekhurik eztutela,
sotoak ere arrotzez
betheak dituztela.

O Iaun, oraño Amaren
sabelean zaudena,
pazientki sofri zazu
egin zaitzun hobena.

Zureganik iauregiak
dituzte erregeek,
zureganik bere etxeak
jende xehe guztiek.

Xoriek ere dituzte
bere egoitzak airean,
arrañiek urean, eta
basa-abreek lurpean.

Alabañan, zuk eztuzu
gerizerik aurkhitzen,
guztiak ditutzularik
egoitaz probeditzen.

(1) "NOELAC eta berce canta espiritual berriac", Bordele'n, 1630 edo 1631'ean leen aldiz argitara emana.

BERNARD GASTELUZAR

Iesus-Kristo, gizon eta Iainko salbatzailearen noelak (2)

Inkarnazionea

Urrun adi, Parnasseko
Musa zahar profanoa,
eta zu zato, zeruko
Musa berri divinoa.

Errazu, zeruko Musa,
nola erdi den Birjina,
nola duen Iainko haurrak
izatu lehen eguna.

Iesus-Kristo gure Iauna
ekhar bezate bihotzek;
ithurriek, ur saindua;
fruitu bizia, haritzek.

Errazu, nola egifi den
gizon, zeruko Iainkoa,
eta nola Iainko egifi
gizon gu bezalakoa.

Adio, Phebus! Hire etxe,
hire itsaso gustia,
ez zarete aski hilzeko
ene egarri handia.

Nola Dabid'en kastatik
gizon egifi den munduan,
egundaiñotik Iongoiko
izatu zena zeruan.

Misterioa

Orai da lurra kamiatzan
zeruko parabisuan,
zeruak egifi presenta
orai agertzen munduan.

Hau duk Aita handiaren
Seme, bethi izan dena;
hau, ihortzirien nausi
eta Bigarren Presuna.

Establian da estali
zeruko tresor gustia;
jende gaxoak dakusa
bere Egille handia.

Gizon gisa, gizona duk
gizonaren fazoiflean,
eta dik heian bizia
irabasten iornalean.

Hurbildu zaik, o gizona,
Iongoikoa salbatzeko;
ofensatu duken Iauna,
hire hutsen barkhatzeko.

Estalia duk kanpotik
gizonaren haragiaz,
hire odol, hire forma,
hire egite gustiaz.

(2) "Eguia Catholicac". Pau'en, 1686.

Nola baita bi natura,
baitik halaber bi izen,
bañan ezituk izan hek
izen divino bat baizen.

Ohoratzen dik gloriak
bere lagun lur paubrea,
eta parte eternalak
kreatu duen partea.

Zuek bezala haragi
lehen ez zena izatu,
haragiaz bestiturik
zuen balsan duk kausitu.

Ez ziaiook Iainko huni
pisu humanitatea;
ez ziaiook Gizon huni
pisu divinitatea.

Eta nola iguzki bat
aurkhitzen baita zeruan,
orobat salbatzaillerik
eztuk bat baizen munduan.

Lurrean kreatu dena
lurrez gizon lurrekoa,
hura bera duk zeruan
zeruetako Iainkoa.

Iesus-Kristo haurrari salutazionea

Haurtxoa, zure sortzeaz
mundu gustia da bozten,
zure sehaskari diot
agur humilla egiten.

Oren onez sor zaitela
gure mundu ederrean,
esklabo gaude gustiok,
haurra, zure beharrean.

Zuk mendekatuko tutzu
gizon guztien etsaiak,
gustiei zuk idekiko
gloriako ithurriak.

Iainko zare: kalma zazu
Iainko Aitaren furia,
Gizon zare: paira zazu
merezi dugun zauria.

Boztu da zu ikhusirik
Bethleemeko hiria.
Iesse'n zigorra zare zu,
zu lehoiña, zu zuzia.

Iakob'en izarra zare,
birjina baten semea,
Dabid'en odol nobletik
ethorri den erregea.

Errege zaitu humilki
Sion'go alabak deitzen,
eta zare aspaldiko
lekhukoekiñ agertzen.